

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00173/2018-ERU

V Ostravě dne 18. ledna 2018

Č. j. 00173-4/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-00173/2018-ERU s obviněným z přestupku, společností **Technické služby Abertamy s.r.o.**, se sídlem Abertamy, Vítězná 457, PSČ 36235, IČO: 280 14 057, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost Technické služby Abertamy s.r.o., se sídlem Abertamy, Vítězná 457, PSČ 36235, IČO: 280 14 057 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. května 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] [REDAKCE] zemní práce v souvislosti s výměnou vodovodu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 718.

Odůvodnění

Dne 23. května 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 28. července 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05487-8/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05487/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 4. ledna 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zaměstnanec účastníka řízení prováděl výkopové práce pro výměnu vodovodních přípojek na základě přímého požadavku Města Abertamy, jakožto tehdejšího 100% vlastníka účastníka řízení.

K provádění stavební činnosti vydal dne 28. dubna 2016 správce plynárenského zařízení na základě žádosti společnosti Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a.s., vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Mezi podmínkami stanoviska je mimo jiné uvedeno, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí, zemina má být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 29. dubna 2016 s platností 2 měsíců, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE]

Dne 11. května 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] při provádění zemních prací k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 zaměstnancem účastníka řízení.

V rámci kontroly byl Úřadu zaslán Úřední záznam Policie České republiky, Územního odboru Karlovy Vary, o podání vysvětlení, č. j. [REDAKCE], ze dne 17. května 2016, které podal starosta města [REDAKCE], pan [REDAKCE]. Z jeho vyjádření vyplývá, že zaměstnanec účastníka řízení jím byl instruován k výkopovým pracím u domu č. p. [REDAKCE] a seznámen s plány, v nichž byla zakreslena veškerá vytyčení inženýrských sítí, které byly také vyznačeny barevným sprejem na místní komunikaci, nicméně v místě provádění výkopu bylo vytyčení zaházeno zeminou od výkopu. Pan [REDAKCE] vypověděl, že zaměstnanec účastníka řízení musel o uložení plynárenského zařízení, které bylo poškozeno, na základě jeho upozornění i plánů vědět. S ohledem na existenci plynárenského zařízení dohlíželi na strojní výkop zaměstnanec účastníka řízení další tři zaměstnanci obce, kteří měli provádět úklid kolem výkopu a zároveň hlídat, aby nedošlo k nějaké škodě. I přes veškerá opatření však k poškození plynárenského zařízení došlo. Pan [REDAKCE] dále Policii České republiky doložil záznamy o školení zaměstnanců o bezpečnosti práce.

Účastník řízení v rámci kontroly doložil Osnovu školení obsluh stavebních strojů.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 916 m³ plynu do ovzduší za dobu 105 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 20. května 2016. V Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. května 2016 není uvedeno, zda došlo k přerušení dodávky plynu nějakému konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, respektive jeho zaměstnanec, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive

z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené, kdy současně porušil podmínky stanovené správcem plynárenského zařízení v příslušném stanovisku, když těžil zeminu z výkopu strojně (ač měla být těžena ručně), byť za účasti dalších zaměstnanců účastníka řízení dohlížejících na provádění výkopu, nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně pouze jakožto mírně přitěžující okolnost, neboť ve prospěch účastníka řízení vzal v potaz, že na provádění strojního výkopu dohlíželi další zaměstnanci.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku velkého množství plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení. Jako polehčující okolnost bylo také posouzeno, že účastník řízení provádí školení svých zaměstnanců o bezpečnosti práce i o obsluze stavebních strojů.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad (byť dle nejaktuálnějšího výkazu zisku a ztráty účastníka řízení uveřejněného ve sbírce listin Veřejného rejstříku za rok 2013 nedosáhl účastník řízení za tento rok příznivých hospodářských výsledků, když provozní výsledek hospodaření činil [REDACTED] Kč a výsledek hospodaření před zdaněním činil [REDACTED] Kč). Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení sankčních řízení Ostrava